REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:

Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 550-53; 585-10; — Telefon administracji 585-10; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56 | Kraków, 1 sierpnia 1947 r. | Nr. 208

Dodatki wyrównawcze dla urzędników na Ziemiach Odzyskanych

WARSZAWA, SAP. Ministerstwo Ziem Odzyskanych zawiadomiło wojewodów, że pracownikom państwowym zatrudnionym w I i II instancji oraz pracownikόw samorządowym na terenie Ziem Odzyskanych przyznane zostały dodatki wyrównawcze do uposażeń od dnia 1 maja 1947 r. Analogicznie mogą być podwyż- [illegible]

Polska Ludowa wyplenia chwasty:

2 WYROKI ŚMIERCI na złodziejów cyny —

wiezienie dla wichrzycieli z WIN i WRN

WARSZAWA (SAP). Wojskowy Sąd Rejonowy skazał głównych sprawców kradzieży 50 ton cyny, aferzystę **Wiktora Lipińskiego** i dyrektora transportów morskich **Zygmunta Salacińskiego** na karę śmierci.

Podwładny Salacińskiego, **Tadeusz Tonkiel**, który pośredniczył przeprowadzeniu transakcji — skazany został na 15 lat więzienia.

Władysława Płachtę i Zygmunta Przeleckiego, którzy na polecenie Lipińskiego ukryli skradziony surowiec i zajmowali się rozsprzedażą cyny — sąd skazał na karę po 5 lat więzienia zaliczając już im okres aresztu zapobiegawczego.

W uzasadnieniu wyroku [illegible] podkreślił, iż wobec trudnej sytuacji gospodarczej, w jakiej znajduje [illegible] niedoborów surowców [illegible] **sabotażu gospodarczego i** [illegible]

Wyrok na agentów Andersa

WARSZAWA. — (SAP). We czwartek 31 lipca ogłoszony został wyrok w procesie przeciwko członkom nielegalnych organizacyj WiN i WRN.

Oskarżona **Franio Zofia** skazana została na 12 lat więzienia o- [illegible] utratę praw publicznych i honorowych na lat 5, osk. **Gałaj Bolesław na 10 lat więzienia**, która to kara złagodzona została na zasadzie amnestii do 5 lat oraz na utratę praw na lat 5, osk. **Bańkowska Danuta — 10 lat więzienia** [illegible] utratę praw na 5 lat, osk. **Sienko Stanisława — 6 lat więzienia** i utratę praw na 3 lata, [illegible] **Worzycka Janina na 7 lat** więzienia i utratę praw obywatelskich i honorowych na lat 3. **Osk. Sawicka Janina na 5 lat więzienia** oraz utratę praw na 1 rok. Na zasadzie amnestii kara osk. Sawickiej zostaje darowana w całości. Wszystkim oskarżonym zaliczono się w całości okres aresztu tymczasowego.

W uzasadnieniu wyroku sąd stwierdził, iż oskarżeni brali czynny udział w nielegalnych organizacjach podziemnych, wrogo ustosunkowywali się do istniejącego ustroju państwowego oraz prowadzili akcję wywiadowczą.

Przy wymiarze kar sąd kierował się wiekiem, uświadomieniem politycznym i przeszłością oskarżonych.

Irgun Zwei Leumi spełnił swą groźbę

JEROZOLIMA. Rząd palestyński podał urzędowo do wiadomości, że w gaju pomarańczowym w pobliżu Natanii znaleziono zwłoki dwóch porwanych przez członków Irgun Zwai Leumi sierżantów brytyjskich — Mervina Prica [illegible] i Clifforda Mar[illegible]

Rozgłośnia Irgunu oświadczyła, że dwaj sierżanci brytyjscy zostali powieszeni za nielegalne przybycie do Palestyny, bez prawa posiadania broni, szpiegowania Żydów w przebraniu cywilnym, przynależność do wrogiej organizacji wywiadowczej i działalność przeciwko żydowskim siłom zbrojnym.

Badania lekarskie wykazały, że obu sierżantów powieszono jednocześnie ze straceniem trzech terrorystów żydowskich przez władze brytyjskie.

JEROZOLIMA. We środę wieczorem w pobliżu Madery, w południowej Palestynie, brytyjski samochód ciężarowy najechał na minę. Dwóch żołnierzy poniosło śmierć, a dwóch doznało lekkich obrażeń.

Powstańcy greccy atakują

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, ze w nocy ze środy na czwartek oddziały powstańców greckich zaatakowały Aleksandropoulis, największy port w Tracji w pobliżu granicy tureckiej. Za ciekłe walki toczyły się na przedmieściach jeszcze we czwartek.

Powstańcy zaatakowali jednocześnie trzy inne miasta w Tracji — Souflion na granicy turecko - greckiej, Farrai i Sikaratys.

Sankcje czy ugoda?

Indonezja na warsztacie ONZ

NOWY JORK. — Na czwartkowym wieczornym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa rozpatrywane były dwie ważne sprawy: 1) sprawa veta ZSRR dotycząca utworzenia nowej komisji bałkańskiej i 2) sytuacja w Indonezji.

Wniosek Australii do Rady Bezpieczeństwa w związku z wojną w Indonezji powołuje się na paragrafy Karty ONZ, które przewidują zastosowanie sankcyj w przypadku gdy nastąpi zakłócenie pokoju. Wniosek indyjski powołuje się [illegible] art. 35 Karty, który przewiduje pokojowe rozstrzyganie zatargów. Obrady trwają.

Delegat ONZ na Majdanku

LUBLIN. Bawiący w Lublinie delegat ONZ do spraw wyżywienia i rolnictwa prof. Harrison, zwiedził obóz koncentracyjny i muzeum na Majdanku.

Wstrząsające wrażenie poza komorami gazowymi wywarły na prof. Harrisona zgromadzone w obozie w olbrzymich ilościach buty po pomordowanych więźniach [illegible]

Cripps konferuje z Claytonem

LONDYN. — Brytyjski minister handlu sir. Stafford Cripps udał się we czwartek po południu samolotem do Paryża celem odbycia rozmów z amerykańskim podsekretarzem stanu dla spraw gospodarczych Williamem Claytonem.

Przypuszczalnie głównym tematem rozmów będzie sprawa międzynarodowej konferencji handlowej w Genewie, w której obaj delegaci brali udział.

Według doniesień korespondentów nie ulega wątpliwości, że zapowiedziany przez rząd brytyjski plan ograniczenia importu i oszczędzania dolarów będzie również przedmiotem rozmów, gdyż wymaga on ścisłej konsultacji z przedstawicielem rządu USA.

Ameryka strzeże zioła

WASZYNGTON. — Departament Stanu podał do wiadomości że rozpatruje obecnie projekt ustawy zabraniającej wywożenia ze Stanów Zjednoczonych [illegible]

400 milionów dla Grecji i Turcji

NOWY JORK. — Prezydent Truman podpisał uchwaloną przez Kongres na ostatniej sesji ustawę o pomocy dla Grecji i Turcji w wysokości 400 milionów dolarów.

Ustawa przewiduje również pomoc dla Europy i państw Dalekiego Wschodu z funduszów ponurrowskich, jak również udział Stanów Zjednoczonych w międzynarodowej organizacji dla spraw u[illegible]

Robotnicy portowi nie chcą ładować nitratu

NOWY JORK, SAP. Dowiedziawszy się, że 2,643 ton nitratu ma być załadowane na transportowiec towarowy „Solda" osiemdziesięciu robotników portowych postanowiło przerwać ładowanie. Okręt należy do tej samej kompanii okrętowej co „Ocean Liberty", na której miał miejsce wybuch w porcie Brest.

Robotnicy portowi uważając, że ładowanie tego rodzaju towaru jest szczególnie niebezpieczne, żądają specjalnej premii.

Zapowiedź drastycznych pociągnięć w Wielkiej Brytanii

LONDYN, (PAP). Prasa donosi, że premier Attlee zwrócił się w przemówieniu radiowym z apelem do narodu brytyjskiego, aby wykazał zrozumienie dla trudności gospodarczych jakie przeżywa Wielka Brytania. Premier Attlee wezwie naród brytyjski do ograniczenia konsucji i do przyjęcia poważnych restrykcyj, jakie rząd zamierza wprowadzić.

LONDYN. We środę premier Attlee, minister spraw zagranicznych Bevin, lord kanclerz Morrison, minister opału Shinwell oraz minister pracy Isaaks odbyli trzygodzinną naradę z przewodniczącym narodowego związku górników Lawtheren, wiceprzewodniczącym Bowmanem, generalnym sekretarzem Hornerem i przewodniczącym narodowego urzędu węglowego lordem Hyndley'em. Przedmiotem obrad konferencji było „szczegółowe i szczere omówienie" sposobów zwiększenia wydobycia węgla w Wielkiej Brytanii.

Premier Attlee wezwał górników, by zgodzili się na przedłużenie pracy o pół godziny dziennie, co **umożliwiłoby zwiększenie produkcji węgla o 10 milionów ton rocznie.** Praca w godzinach nadliczbowych ma mieć charakter dobrowolny. Premier zaznaczył, że 5-dniowy tydzień pracy w górnictwie zostanie utrzymany.

6 lat więzienia za zbrodnicze plotki

ŁÓDŹ. — Na 6 lat więzienia skazany został w Łodzi Kazimierz Wiernicki, zawiadowca stacji w Piotrkowie za rozpowszechnianie wśród podwładnych wyssanych z palca plotek, które godziły w do[illegible] państw[illegible]

Odbudowa Pałacu Staszyca w War[szawie]

Foto [illegible]

BOLESNA ROCZNICA

Dziś, z perspektywy trzech lat, możemy spokojnie, wzbogaceni najnowszymi badaniami, traktować sprawę Powstania Warszawskiego w sposób prosty i rozumny.

Okres ostatnich trzech lat wypełniła w społeczeństwie polskim namiętna, niezawsze publiczna, dyskusja nad tzw. „sprawą Powstania". Zdaje się, że nadszedł czas, w którym wolno stwierdzić że dyskusja ta została w zasadzie zakończona. Olbrzymia większość narodu naszego doszła już w ocenie Powstania Warszawskiego do właściwego sądu.

Powstanie, którego konieczności wybuchu nikt nie kwestionuje — miało być jednym z ogniw łańcucha naszej nieugiętej walki o Niepodległość. Było emanacją tłumionych przez długą noc okupacji uczuć patriotycznych narodu było realizacją długoletniej, żmudnej walki konspiracyjnej wojska podziemnego i setek tysięcy cywilów, współdziałających w walce z Niemcami.

Inną sprawą jest to, kiedy miało wybuchnąć, w jakiej formie i jak powinno być kierowane.

Wszyscy oddają hołd wielkiemu bohaterstwu i wyjątkowemu patriotyzmowi ludu Stolicy, który z taką determinacją bronił swego ukochanego miasta, ratował honoru narodu. Specjalnym rozdziałem historii naszego wojska powinno stać się szczegółowe zaanalizowanie i przedstawienie sukcesów militarnych wojska powstańczego, wyćwiczenego i zorganizowanego w konspiracji.

I tak, jak na zawsze już uznaliśmy Powstanie Warszawskie za jeden z najwspanialszych porywów patriotyzmu narodowego, tak doszliśmy do wniosku, że kierownictwo Powstania, a krótko mówiąc — hr. Bór - Komorowski — popełnił zbrodnie i błędy tak nie wybaczalne, że bohaterski wysiłek szarych, bezimiennych powstańców — musiał iść na marne.

Fanatyzm, zaślepienie czy głupota, granicząca ze zdradą narodową kazały Borowi wyznaczyć godzinę wybuchu Powstania bez porozumienia ze znajdującą się na przedmieściach Pragi jedyną na tym froncie armią aliancką — Armią Czerwoną.

O tych widocznych dziś, jak na dłoni przestępstwach, które w konsekwencji przyniosły zniszczenie stolicy Polski i śmierć setek tysięcy jego obrońców, trudno mówić ze spokojem.

Krew się burzy, gdy pomyślimy o tej klice winnych, która z rozkazu dalekiego Londynu prowadziła — na pewną śmierć żołnierzy, nieświadomych sytuacji, odrzucając pomoc tej armii, która to tylko przyszła nad Wisłę, aby gonić i miażdżyć Niemców, i nieść wolność narodom okupowanym.

Stosunek do ZSRR dowództwa AK, skupiającego w swych rękach wszystkie nici akcji zbrojnej był w przededniu Powstania tak demonstracyjnie wrogi, że aż wywoływał niepokój wśród przeważającej części niepolitykujących żołnierzy AK.

Wypadki biegły w zupełnie inny sposób, niżby tego sobie życzył rząd londyński. Na terenach wyzwolonych władzę przejmuje rząd robotniczo - chłopski — PKWN. Organizuje on armię polską, tworzy zręby odradzającego się państwa. W myśl sanacyjnej koncepcji przejęcia władzy „uratować" sytuację może tylko opanowanie Stolicy i przeciwstawienie się — PKWN-owi. Warszawa, nie uznająca PKWN-u miała stać się kością niezgody między ZSRR, a Aglosasami. Taka była polityczna geneza Powstania.

Dziś z perspektywy czasu spoglądamy na tę sprawy, na tę walkę, w którą wplątano najwznioślejsze uczucia narodu — w sposób spokojny. Nasz pogląd na Powstanie Warszawskie jest jasny. Wielkie i niezapomniane jest bohaterstwo walczących oddziałów: AK, PAL, AL, KB i bezimiennych Warszawiaków.

Akcja spolszczania nazwisk

nie powinna natrafiac na trudnosci

(Bu) Na prośby kilku powiatów województwa, przede wszystkim powiatu śląsko - opolskiego, w dniu 30 lipca zebrało się prezydium WRN w Katowicach na posiedzenie celem rozważenia sprawy zmiany nazwisk. **Chodzi przede wszystkim o zmianę nazwisk o brzmieniu niemieckim, które zostały narzucone ludności polskiej na terenach województwa śląsko - dąbrowskiego w czasie okupacji niemieckiej.**

Obecnie w sprawie tej obowiązuje dekret z dnia 10 listopada 1945 r. do końca br., a część II dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. przewiduje w przepisach dodatkowych, że zmiana nazwisk i imion — ile chodzi o sprostowanie pisowni niemieckiej na polską winna być wykonana z uwagi na interes publiczny ze zwolnieniem od opłat stemplowych, jeżeli stan finansowy petenta za tym przemawia. Natomiast całkowita zmiana nazwiska z niemieckiego na polskie kosztuje według obecnych przepisów ponad 500 zł ogółem.

Wielu obywatelom chodzi o te właśnie opłaty, które stanowią jednak przeszkodę w załatwianiu tej ważnej sprawy przy dzisiejszych wynagrodzeniach szczególnie świata pracy.

W wyniku narad Prezydium WRN postanowiło zwrócić się do Rady Państwa, aby ważność dekretu z roku 1945 i dodatkowych przepisów z r. 1947 przedłużyć do końca roku 1948 i żeby przy stosowaniu nazwisk i imion o pisowni niemieckiej na polską zwolnić od opłat zainteresowanych w zupełności, a przy zmianach nazwisk całkowicie z niemieckich na polskie zmniejszyć opłaty stemplowe o ile możności do minimum.

Zwrócono również uwagę, że przy zmianie nazwisk hańbiących i ośmieszających, przy których przewidziana jest opłata 5.000 zł. uzyskać ustawowo również pewne ulgi w opłatach.

KORZYSTAJ Z BIBLIOTEK WĘDROWYCH TUR-U!

3,6 miliarda zł przedwojennych

wynosi wartość teg[o]rocznej produkcji przemysłowe[j]

Departament Planowania Min. Przemysłu i Handlu opublikował cyfry ilustrujące wartość produkcji przemysłu państwowego w pierwszej połowie br. Dane te obejmują produkcję wszystkich centralnych zarządów przemysłowych za wyjątkiem CZP Paliw Płynnych, wartość produkcji którego będzie podana w najbliższym czasie.

Przemysł państwowy wyprodukował w ciągu 6 miesięcy 1947 r. towary o łącznej wartości około 3 miliardów 668 milionów złotych przedwojennych.

Wartość produkcji poszczególnych gałęzi przemysłu przedstawia się następująco:

[illegible]	— 114.1[illegible] — mil.
[illegible]	— [illegible] — mil.
włókienn.	— 761.447.— mil.
papierniczy	— 114.233.— mil.
mat. budowl.	— 95.968.— mil.
metalowy	— 359.866.— mil.
hutniczy	— 759.274.— mil.
skórzany	— 53.515.— mil.
drzewny	— 31.406.— mil.
chemiczny	— 253.633.— mil.
węglowy	— 726.074.— mil.
miejscowy	— 44.712.— mil.

Wolne od cła 200 „amerykanów"

WARSZAWA — Nowym zarządzeniem Ministerstwa Skarbu podwyższono ilość wyrobów tytoniowych, które wolno podjąć w przesyłkach z darami z zagranicy bez opłaty monopolowej. A mianowicie wolna od tej opłaty jest przesyłka 200 gramów tytoniu, 40 gramów tabaki, lub 200 sztuk papierosów czy też 80 cygar.

Ogień z papierosa przyczyną wybuchu

PARYŻ. — Prasa donosi, że prawdopodobną przyczyną tragicznej eksplozji w Brest był ogień papierosa. Jak wiadomo, w wyniku eksplozji 21 osób straciło życie, a ilość rannych dochodzi do 500. Szkody wynoszą przeszło 8 milionów dolarów.

Decydujące 48 godzin

w kryzysie politycznym Anglii

LONDYN (SAP) — Reuter stwierdza, że w konserwatywnej prasie brytyjskiej wyrażono opinię, iż sytuacja ekonomiczna W. Brytanii nie może czekać aż do nadejścia pomocy według projektu min. Marshalla, *że decyzja o redukcjach w budżecie wojskowym powzięta zostanie w ciągu najbliższych 48 godzin i że premier Attlee zamierza zamianować zespół pięciu w celu przeciwstawienia się trudnościom ekonomicznym W. Brytanii.*

Poufna konferencja parlamentarnej Partii Pracy w sprawach ekonomicznych i decyzja marszałka Montgomerego, szefa imperialnego sztabu generalnego przerwania podróży na Dalekim Wschodzie i powrotu do Wielkiej Brytanii powiększyły napreżenia.

W prasie nawiązuje się do pogłosek o rządzie koalicyjnym, o redukcji okupacyjnych wojsk brytyjskich w Niemczech, brytyjskich wojsk na Środkowym Wschodzie i w kanale Sueskim oraz o zmianach w rządzie.

Komentator „Daily Worker„ wnioskuje, że celem sztucznie wywołanej paniki jest doprowadzenie do utworzenia w W. Brytanii rządu koalicyjnego.

Parlamentarny korespondent londyńskiego „Times" pisze, że członkowie Partii Pracy i innych partyj ujawnili zaniepokojenie i niecierpliwie wyczekują rozwoju sytuacji.

Polityczny korespondent „Daily Mirror", omawiając zagadnienie sił zbrojnych utrzymuje, że rozważana jest sprawa redukcji wojsk w celu uzyskania siły roboczej dla przemysłu oraz kwestia zaoszczędzenia dolarów.

Polityczny korespondent konserwatywnego „Daily Mail" twierdzi **że pięciu ministrów ze składu rządu podejmą się rozwiązania bitwy ekonomicznej W. Brytanii.**

Zlot młodzieży

wszystkich ras i narodowości

PRAGA. Festival Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej w Pradze zgromadził 60 tysięczną rzeszę młodzieży z całego świata.

Wśród delegacyj różnych narodów zwracają uwagę przedstawiciele republikańskiej Hiszpanii i młodzież z wolnej Grecji z Epon — kraju partyzanckiego generała Markosa. Zgodnie spędzają czas na festiwalu walczące wspólnie o niepodległość Indyj młodzież hinduska i muzułmańska oraz młodzi Arabowie i Żydzi palestyńscy. Są tu przedstawiciele Algieru, Tunisu, Marokka i Egiptu. Wśród narodów kolonialnych wyróżnia się grupa białych i murzynów z Południowej Afryki oraz przedstawiciele młodzieży murzyńskiej Trynidadu, Gambii i Liberii.

Brak na Festiwalu przedstawicieli Iranu, ponieważ cała delegacja młodzieży irańskiej została uwięziona przez władze swego kraju.

Młodzież europejska reprezentują obok delegacji polskiej, następujące delegacje: radziecka, francuska, włoska, bułgarska, albańska, angielska, jugosłowiańska, czechosłowacka, belgijska, holenderska i młodzież krajów skandynawskich: Danii, Szwecji, Norwegii i Finlandii. Amerykę reprezentują biali i czarni jej mieszkańcy.

Nowe egzekucje w Grecji

ATENY. We wtorek w Serres (Macedonia) dokonano egzekucji na 5 skazanych na śmierć.

3 osoby zostały skazane na śmierć przez trybunał wojskowy w Xanthi.

21 więźniarek spłonęło żywcem

PARYŻ. We środę w nocy wybuchł groźny pożar w więzieniu kobiet w Togrelles 21. więźniarek żywcem spłonęło.

Ogień wybuchł w warsztatach więziennych, gdzie znajdowały się duże ilości celuloidu i acetonu. Straż ogniowa z kilku dzielnic Paryża przybyła na miejsce wypadku.

Policja zabroniła dziennikarzom i fotografom jakichkolwiek rozmów z ocalałymi więźniarkami.

W więzieniu w Tourelles przebywało 190 kobiet.

„Niezłomny" Goebbels

prosił Hitlera o pokój

BERLIN (SAP) — Dziennik „Kurier" publikuje list b. ministra propagandy Goebbelsa, który znaleziono w papierach berlińskiego ministerstwa propagandy.

W liście tym pisanym po wylądowaniu sprzymierzyńców we Francji, Goebbels proponuje Hitlerowi, ażeby ten ostatni zbadał możliwości zawarcia oddzielnego pokoju.

List został napisany w jesieni 1944 r. lub zaraz po zamachu na Hitlera w lipcu 1944 [illegible]

OŚWIATA TUR-OWA FUNDAMENTEM DEMOKRACJI

Zamilkła radiostacja

SINGAPORE (SAP). Regularnie z Jogjakarty **nadawane Morsem komunikaty** armii republikańskiej, przestały napływać we środę, o godz. 8 rano.

Szybka fraternizacja

górników angielskich z niemieckimi

DUISBURG. — Delegacja brytyjska złożona z 30 górników wraca jutro do kraju po odbytej wizycie w Zagłębiu Ruhry. Górnicy angielscy byli gośćmi związku przemysłowego „Bergbau".

Podczas uroczystości oświadczyli Anglicy, że darzą niemieckich górników „braterskim przywiązaniem" oraz wyrazili przekonanie iż niemieckie związki za rychło wkrótce już znajdą godne miejsce w Światowej Federacji.

Brytyjscy górnicy zapowiedzieli częste wizyty na terenie Zagłębia i [illegible] wyrazili chęć ugoszczenia niemieckich pracowników kopalnianych w Anglii.

Uroczystość zaszczycili swą obecnością: cywilny gubernator Północno - reńskiej Westfalii Aspery oraz brytyjski kierownik Północno - reńskiej Kontroli Węglowej

Łapownicy — w więzieniu

POZNAŃ — W Kaliszu wyrokiem Sądu zostali skazani na karę 10-ciu lat więzienia urzędnicy urzędu śledczego Bronisław Bryczek i Leon Wesołowski oraz Antoni Tracz na karę 6 lat więzienia.

Skazani dopuścili się różnych nadużyć w stosunku do zatrzymanych i brali łapówki od rodzin osób uwięzionych.

Mościce pracują

WARSZAWA (SAP) — Do Ministerstwa Przemysłu wpłynął meldunek od kierownictwa i zespołu robotników Fabryki Związków Azotowych w Mościcach o rozpoczęciu z dniem 22 lipca br. normalnej produkcji amoniaku syntetycznego i saletrzaku.

Zarówno saletrzak, jak i amoniak stanowią niezbędne produkty dla normalnego rozwoju naszego życia gospodarczego.

Z akcji kolonijnej RTPD

Walka o zdrowie młodego pokolenia

Mocno wyboista droga, jakich wiele mamy jeszcze w Polsce t. zw. bity gościniec — wije się wśród wzgórz. Wiatr niesie zdala zapach rozgrzanych w słońcu łąk, płuca mieszczucha z przyjemnością chłoną świeży powiew, niosący zdrowie.

Jedziemy na inspekcję kolonii RTPD w okolicy Andrychowa. Krakowski okręg RTPD zorganizował w tym roku 12 punktów kolonijnych, rozsianych po całym Podkarpaciu oraz 2 półkolonie w ośrodkach fabrycznych takich jak Wola Justowska i Prądnik Biały. Ogółem RTPD dysponuje 2.500 miejscami, tak że w dwóch turnusach miesięcznych zapewnia wypoczynek wakacyjny dla około 5.000 dzieci.

5.000 dzieci w ciągu lata korzysta ze słońca, świeżego powietrza, lasu i rzeki. 5.000 dzieci robotniczych nie będzie bawić się w tym roku w kurzu ulicy, czy śmietniku podwórza, ale bodaj w ciągu miesiąca oddychać będzie świeżym powietrzem, będzie mogło bawić się w słońcu, biegać po lesie, nabierać sił do następnego roku.

Można to nazwać patetycznie „bitwą o zdrowie młodego pokolenia", ale zbliska to żmudny szary wysiłek ludzi zapamiętałych w swej pracy, wysiłek, na który mało kto zwraca uwagę, to tworzenie z niczego, często w najbardziej nieraz prymitywnych warunkach.

Największa trudność — mówi mi kierowniczka oddziału RTPD — to to, że nie posiadamy ani jednego własnego ośrodka, a korzystać musimy z budynków szkolnych nie [illegible] przystosowanych do potrzeb kolonii".

Niedługo potem dowiadujemy się, że Zarząd RTPD uzyskał już pałac w Andrychowie na swoje potrzeby. Pałac w tej chwili jest „wyszabrowany", nie posiada futryn w oknach i drzwiach, a zapewnie nie posiada również klamek i drzwiczek od pieców. Wkłady związane z jego odrestaurowaniem wyniosą zapewne gra[illegible] tysiące. Ale najważniejszy jest zapał. Będą się tu mieścić świetlice, stała kolonia, punkt opieki nad matką i dzieckiem. Wszystko da się osiągnąć uporczywą pracą i codziennym wysiłkiem.

„Jesteśmy dumni — stwierdza delegat Zarządu Centralnego — że [illegible] w poprzednim roku wszyscy [illegible] koloniści spali na siennikach rozłożonych na ziemi, w tym roku we wszystkich punktach posiadamy już drewniane prycze, a to przecież postęp. Być może na drugi rok zapewnimy dzieciom spanie na metalowych łóżkach....

„GAŁA" I DOBRY APETYT

Z gościńca zjeżdżamy w polną drogę. Samochód zatrzymuje się przed gmachem szkoły w Choczni. Podwórze pogrążone jest w sennej ciszy południa. Mali mieszkańcy domu hasają gdzieś po świecie, starsi udali [illegible] dalszy spacer, lub „rżną w gałę" na pobliskiej łące. Jak się potem dowiadujemy, i chłopcy i dziewczęta posiadają jedną piłkę, codziennie więc toczą się spory [illegible] na piłę używa, czy dziewczęta [illegible], czy chłopcy do „gały".

[illegible] „gałą" entuzjazmują się [illegible] chłopcy [illegible] najstarszych do najmłodszych. Szczęśliwa młodość nie zna trudności: bramki maskują dwie czapki, ustawione na patykach, sędzia posługuje się wykwintnym gwizdkiem z własnych palców. Zresztą [illegible] to słucha sędziego — wszyscy kopią zawzięcie, najczęściej powietrze, ale przecież czasem ktoś trafi i piłkę. Zapał może ostygnąć w jednym tylko wypadku, kiedy żołądek zacznie się upominać o swoje prawa. Właśnie trafiamy na taki moment. Zbliża się pora obiadu.

Po przedpołudniowej zabawie ściągają wszyscy do domu. Wesoły gwar [illegible] jadalni świadczyłby o słuszności zasady ze „poto człowiek żyje, aby jeść". Mały 7-letni Franek z olbrzymim [illegible] apetytem i zapałem morduje się nad talerzem zupy i potężną kromką chleba. Wyżywienie na koloniach jest bez zarzutu. Dzieci [illegible] dają 4 razy dziennie, na dzisiejszy obiad np. dostały: zupę jarzynową na kościach, sznycel ze sałatą a na deser kisiel z borówek i imponujących rozmiarów ciastko.

DZIECI ROBOTNICZE W PAŁACU

W ciągu całego dnia zwiedziliśmy 4 kolonie: w Choczni, w Targanicy, i 2 kolonie w Inwałdzie. Schemat ogólny jest ten sam. Na jednej kolonii przebywa 80 — 120 dzieci w wieku od 7 — 17 lat. Jak pokazuje praktyka jest to błąd, który w następnym sezonie musi być naprawiony. I tak np. kolonia w Targanicy posiada dzieci w jednakowym mniejwięcej wieku. Kierownictwo kolonii może więc opracować jednolity plan zajęć i dać dzieciom prócz wypoczynku, także pewną korzyść wychowawczą. Będą to wspólne zabawy, przygotowania do ogniska itd. Ten plan wychowawczy zawodzi natomiast, jeśli się ma do czynienia z dziećmi o tak dużej rozpiętości wieku, jak to ma miejsce w trzech pozostałych koloniach.

Każda z kolonii posiadając pewien ogólny schemat, posiada również rysy indywidualne, i o ile kierownik kolonii w Choczni jest przede wszystkim doskonałym administratorem, o tyle kierownik kolonii w Targanicy ob. Żak jest przede wszystkim wychowawcą.

Pod wieczór zwiedzamy obie kolonie w Inwałdzie. Jedna mieści się w szkole powszechnej, jest to kolonia [illegible] chłopców, druga w szkole [illegible] podarczej jest kolonią dziewcząt — dzieci z Pruszkowa. Wspaniały budynek szkoły gospodarczej, dawny pałac Romerów, robi na nas wrażenie: piękny, stary park, wysokie, duże, jasne pokoje, zaopatrzone we wszelkim nowoczesnym wymogom hygieny kuchnia, wreszcie prysznice stwarzają doskonałe i jedyne spośród wszystkich kolonii RTPD warunki.

STARA BITWA

Nasz młody praktykant szoferski, który jest wychowankiem RTPD i już niedługo dostanie prawo jazdy; okazuje szaloną gorliwość: czyszcząc [illegible] z oliwy pozmieniał przewody od zapłonów. Opóźniło to nasz wyjazd o blisko go[illegible], ale daje z drugiej strony możność swobodnego porozmawiania z kolonistami, którzy korzystając z wolnej godziny przechadzają się w tej chwili.

Wszyscy są zadowoleni, otaczają nas ciasnym kręgiem, wypytują o Kraków, twarze są opalone, zadowolone, roześmiane i naprawdę zdro[illegible].

Długo jeszcze w drodze powrotnej stały mi przed oczyma te roześmiane, opalone twarze dzieci. Młode polskie pokolenie po 5-letniej wojnie rośnie tam, nabiera tężyzny fizycznej, nabiera wesołego, słonecznego spojrzenia na świat, które jakże często odebrała im wojna.

W tym roku nocują jeszcze na pryczach i myją się w strumykach. Mają jedną piłkę do siatkówki i piłki nożnej, na drugi rok a może za dwa lata będą spać na sprężynowych łóżkach i mieszkać w willach z bieżącą wodą.

To jest właśnie „bitwa o zdrowie młodego pokolenia, szara, żmudna, pracowita, bitwa powojennych czasów".

Poświęcenie sztandaru

Zw. Uczestników Walki Zbrojnej w Skawinie

(K) W niedzielę, dnia 3 sierpnia odbędzie się w Skawinie uroczyste przekazanie uczestnikom walki o niepodległość i demokrację sztandaru ufundowanego przez społeczeństwo skawińskie. Będzie to dowód uznania wielkich zasług żołnierzy Polski podziemnej w bohaterskich walkach z Niemcami.

Protektorat nad uroczystością objął wojewoda krakowski tow. dr Pasenkiewicz i prezes Zarządu Głównego ZUWZ — gen. Witold Koło skawińskie wykazało na swoim terenie dużą aktywność w działaniu. Poza stałą opieką nad wdowami i sierotami po poległych partyzantach i działaczach konspiracyjnych, koło prowadzi ożywioną pracę społeczno - oświatową. Podstawą bytu Związku i funduszu zapomogowego jest wzorowy sklep partyzancki.

W związku z poświęceniem sztandaru Zarząd okręgu krakowskiego ZUWZ wzywa członków, posiadających mundury wojskowe, aby o godz. 7.30 stawili się na zbiórkę w lokalu Związku przy ul. Wielopole, skąd nastąpi samochodami odjazd do Skawiny.

ODPRAWA

Komitetów Komunikacyjnych PPS

(k). Ostatnio odbyła się odprawa dyrektorów, naczelników i kierowników — członków Komitetów Komunikacyjnych PPS. Z ramienia WK w odprawie wzięli udział wiceprzewodniczący WK tow. poseł Flach, oraz kierownik wydz. komunikacyjnego WK PPS tow. Zającząkowski.

Po powołaniu prezydium, do którego weszli tow. tow.: Ziemichód, Kubicki, Matejski, Kaznowski, Kaczyński, Jaśkowiec i Zajączkowski — poseł tow. Flach zagaił obrady omawiając sprawy związane z aktywnością członków partii. Referat organizacyjny wygłosił tow. Ziemichód, zastępca kierownika wydz. komunikacyjnego przy CKW PPS.

Referat ideologiczno - polityczny ze szczególnym podkreśleniem uchwał Rady Naczelnej PPS i znaczenia jednolitego frontu wygłosił tow. Kubicki.

Po referatach wywiązała się ożywiona dyskusja, w czasie której zabierali m. in. głos tow. tow.: Włosik i Kaczyński.

Obrady zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

W PARTII PPS

Miejski Komitet PPS zawiadamia, że wykupił bilety na „Humor i Satyrę, operetkę pod tytułem „Tylko dla dorosłych" w Teatrze Domu Żołnierza ul. Lubicz 48 na poniedziałek 4 sierpnia na godz. 18,30 wieczór.

Bilety do nabycia pokój Nr. 11 już od czwartku 31 lipca po cenach 60 i 40 zł.

Szklana menażeria

w Miejskim St. Teatrze

Dziś w piątek 1. bm. o godz. 19,30 rozpoczyna gościnne występy zespół Teatru Kameralnego Domu Żołnierza w Łodzi na scenie Miejskiego Starego Teatru.

Artyści: Jerzy Duszyński, Irena Horecka, Janusz Jaroń i Zofia Mrozowska odegrają znakomitą sztukę Tennessee Williams'a p. t. „Szklana menażeria" w reżyserii Erwina Axera. Dekoracje Jana Kosińskiego.

Wyrwicz contra Rudecka

W sobotę dnia 2 sierpnia i w niedzielę dnia 3 sierpnia w sali teatru „Scala" TUR tylko dwa występy Leona Wyrwicza ze znaną z Polskiego Radia Romą Rudecką

RADIO

SOBOTA, 2. SIERPNIA 1947 r.

6,00 Sygnał; 6,05 Gimnastyka; 6,15 Dziennik, 6,30 Muzyka; 6,50 Program bieżący; 6,57 Sygnał; 7,00 Muzyka; 7,15 Wiadomości, 7,35 Muzyka; 7,55 Informacje ogólnopolskie; 8,05 Skrzynka PCK; 8,15 Przerwa; 11,57 Sygnał; 12,06 Wiadomości południowe; 12,10 „Melodie ludowe", 12,25 Audycja dla wsi, 12,35 Duet [illegible] — [illegible] Dworzaka: [illegible] 13[illegible] 14[illegible] wal[illegible]"; 14.45 „Odpowiadamy na listy": 15,00 Muzyka [illegible]; 15,20 Audycja dla dzieci; 15,40 Utwory Edwarda Griega; 16,00 Dziennik, 16,10 „Przy kołowrotku"; 16,40 Skrzynka techniczna; 16,50 Pogadanka gospodarcza; 17,00 „Przy sobocie po robocie"; 18,30 Koncert życzeń; 19,15 „Tu mówi Ślązak"; 19,15 „Nowe książki"; 19,30 Utwory fortepianowe; 20,00 „Z życia kulturalnego"; 20,05 „Zniszczenie Warszawy w Powstaniu sierpniowym 1944 roku" — odczyt; 20,15 Reportaż; 20,25 z cyklu „Z zapomnianych naszych pieśni"; 21.00 Dziennik wieczorny; 21,30 „Sprawy i ludzie"; 21,30 Muzyka; 21,45 „Przed włośnie" oryginalne słuchowisko; 22,10 Wiadomości; 22,15 Muzyka taneczna; 23,00 Dziennik; 23,10 Program na dzień następny; 23,20 „Przy dźwiękach jazzu"; 23,55 Sygnał; 24,00 Muzyka taneczna; 01,00 Hymn i [illegible] niec audycji ogólnopolskich.

Druk Drukarnia „Wiedza" Nr 3 [illegible] R 30219

Co, gdzie i kiedy?

W TEATRACH:

TEATR MIEJSKI im. Słowackiego — godz. 20 — Balet Parnella — gościnny występ.

MIEJSKI STARY TEATR — godz. 19,30 — „Szklana menażeria" Williams'a Tennesse — gościnny występ zespołu Teatru Kameralnego Domu Żołnierza w Łodzi.

TEATR „SCALA" TUR 19.30 — „I co z takim robić" B. Niewiarowicza z Zaklicką i Wasilewskim.

TEATR „GROTESKA" (Jana 6) godz. 19,30 Człowiek za burtą" komedia Cwojdzińskiego z Władysławem Walterem.

ROZKŁAD DYŻURÓW NOCNYCH I ŚWIĄTECZNYCH W APTEKACH KRAKOWSKICH

od dnia 26 lipca do 2 sierpnia 1947

„Pod Złotą Głową" — Rynek Gł. 13, „Pod Gwiazdą" — Floriańska 15, „Czternasta" — Lubicz 7, „Pod Złotym Lwem" — Długa 4, „Pod Trzema Koronami" — Retoryka 1, „Pod Boskim Miłosierdziem" — Zwierzyniecka 7, „Przy Parku Krakowskim" — Pl. Inwalidów 7, „Im św. Huberta" — Krakowska 1, „Im św. Kingi" — Grzegórzecka [illegible] Mgr. Łuczki, Rynek Podgórski [illegible]

W KINACH:

Repertuar kin krakowskich od dnia 28 lipca 1947

APOLLO — Pięciu zuchów.
SZTUKA — Pięciu zuchów.
ŚWIT — Płonące żagiew.
WARSZAWA — Knock-out.
WANDA — Miłość na lekarstwo.
UCIECHA — My z Kronsztadtu.
WOLNOŚĆ — Nieuchwytny Smith
GDAŃSK — Wielki Przełom.

DYŻUR LEKARZA - POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej dnia 1 sierpnia: dr. Helbich Adam — Kopernika 23 — tel 548-30.

JKS Jarosław -- WMKS Katowice 2:2 (1:0)

Jarosław (J. S.) Mistrz okręgu przemyskiego JKS (Jarosław) gościł na własnym stadionie w Jarosławiu sympatycznych piłkarzy katowickich z W. Milicyjnego KS będących jednym z kandydatów do wejścia do ekstraklasy polskiej. Ślązacy pokazali dobrą kombinacyjną grę, której brakło jednak wykończenia i dyspozycji strzałowej. JKS wystąpił z 6 rezerwowymi, oszczędzając siły na dalsze rozgrywki „ligowe", a również skutkiem kontuzjonowania kilku zawodników na poprzednich zawodach.

Właściwy wynik tych towarzyskich zawodów wynosi 5:2 dla JKS-u, ponieważ oprócz bramek strzelonych przez rez. Falde i Streita, sędzia nie uznał prawidłowej bramki Bilika, [illegible] podyktował 2 karnych: za rozbicie głowy Streitowi z JKS-u tuż pod bramką WMKS-u (zniesiono go nieprzytomnego z boiska przy nie przerwanej grze!), oraz za uniemożliwienie strzału Faldzie tuż pod pustą bramką przez chwycenie go ręką za nogi i obalenie.

Jaskrawe te błędy pozbawiły JKS 3 bramek i zwycięstwa, a dowodem właściwego przebiegu gry i sytuacji sił jest stosunek rogów 6:1 dla JKS-u. Atak drużyny jarosławskiej miał fatalnego pecha w strzałach i widocznie unikał ostro grającej obrony Ślązaków, by graczy nie narażać na rozbicie. Około 10 „bomb" udeżyło w słupki i poprzeczkę.

Najlepszymi na boisku byli spośród gospodarzy bramarz Baraczek, obrona, Brygider w pomocy skrzydłowi Falda i Bilik, oraz Streit. „Statystowali" na boisku Idzikowski i Domino. Sędziował ob. Rzesa z Jarosławia, narażony na niemiłknące okrzyki oburzenia ze strony spokojnej zazwyczaj publiczności jarosławskiej wyprowadzonej tym razem z równowagi. Byłoby pożądane w interesie dobra sportu, by podobnie oczywiste błędy na przyszłość zostały uniemożliwione, gdyż cały wynik gry ulega przez to zupełnemu zniekształceniu.

Najbliższe zawody o wejście do klasy państwowej na stadionie JKS-u w Jarosławiu: rewanż z mistrzem okr. kieleckiego Party zaniem i powtórny mecz z mistrzem okręgu krakowskiego Tarnovią zapowiadają się niezwykle sensacyjnie

Wiadomości sportowe

Sukcesy i niepowodzenia tenisistów w Pradze

PRAGA. W poniedziałek na kortach CLTK w Pradze rozpoczęły się międzynarodowe tenisowe mistrzostwa Czechosłowacji. W mistrzostwach tych obok czołowych graczy europejskich i USA biorą także udział tenisiści polscy J. Jędrzejowska, J. Hebda i W. Skonecki. Tenisiści polscy z wyjątkiem Hebdy spisali się w pierwszych grach bardzo dobrze odnosząc szereg sukcesów. Mistrz Polski Władysław Skonecki sprawił wielką niespodziankę wygrywając z czwartą rakietą Czechosłowacji Vrbą. Hebda przegrał niestety już w pierwszej rundzie turnieju ze znanym z występów w Katowicach Zabrodskym 6:3, 6:1.

Skonecki wyeliminował Vrbę wygrywając w trzech setach 6:1, 6:2, 6:3. W następnej grze nasz mistrz spotka się z czołowym graczem kontynentu Bergelinem (Szwecja).

Jadwiga Jędrzejowska jest najpoważniejszą kandydatką na zdobycie tytułu mistrzyni Czechosłowacji. Najgroźniejszą jej konkurentką będzie Węgierka Kormoczy.

Panna Jadzia w pierwszej grze wygrała z Czeszką Zacharnikową 6:3, 6:4. W grze podwójnej Hebda i Skonecki wygrali z parą palestyńską Finkelkraut, Appel 7:5, 6:1.

W grze mieszanej Jędrzejowska, Skonecki wygrali z parą Jerobek, Besta (Czechosłowacja) 6:0, 6:[illegible]

Pierwsze rozgrywki nie przyniosły żadnych większych niespodzianek. Faworyci turnieju **Drobny, T. Brown, Cernik, Bergelin, Johanson** odnieśli łatwe zwycięstwa.

AKS Chorzów złożył protest

w sprawie weryfikacji meczu z Cracovią

Zarząd Amatorskiego Klubu Sportowego Chorzów złożył za pośrednictwem ŚLOZPN protest do [illegible] D PZPN w sprawie weryfikacji meczu z Cracovią na podstawie wyniku ustalonego na boisku. W proteście podano szereg realnych faktów, które wpłynąć mogą na to, że będzie on miał szanse powodzenia.

Zarząd AKS zwraca także uwagę na zachowanie się graczy Cracovii a szczególnie Jabłońskiego I, który uderzył w twarz Cholewę rozcinając mu skórę na policzku.

Jabłoński I [illegible] obdarzył Cholewę takimi epitetami jak: **„ty zdrajco, volksdeutschu, zaprzańcu itd"**.

Publiczność także nie szczędziła pod adresem AKS-u wrogich i obrażających okrzyków.

Cały mecz toczony był w atmosferze nadzwyczaj nerwowej, którą udzieliła [illegible] także sędziemu ob. Hyckiemu. Sędzia odgwizdał bowiem zawody zbyt wcześnie po zejściu AKS-u z boiska. Drużyna chorzowska po minutowej naradzie chciała kontynuować grę, ale niestety sędzia zawody już zakończył.

Jak widzimy rozgrywki eliminacyjne, które dotychczas toczyły się w idealnej wprost atmosferze stają się coraz bardziej gorące i mają anormalny przebieg. PZPN powinien z miejsca zaradzić temu i ostrymi i przykładnymi karami wstrzymać postęp brutalności, chamstwa i szowinizmu.

Górnicy z Janowa robotniczym mistrzem Śląska w piłce nożnej

RKS Naprzód Janów
-RCKS Czeladź 4:2 (2:2)

25 lecie RKS Zgoda Bielszowice

W związku z obchodem 25-lecia RKS Zgoda Bielszowice urządza w dniach 2, 3 i 10 sierpnia br. czwórmecz piłkarski i to:

Dnia 2 sierpnia o godz. 18-tej Pogoń Zabrze — Zgoda Bielszowice.

Dnia 3 sierpnia o godz. 16-tej Old-boy'e powyższych drużyn.

Dnia 3 sierpnia o godz. 18-tej Gwiazda Halemba — Walka Makoszowy.

Dnia 10 sierpnia o godz. 16-tej i 18-tej zwycięzcy z 2 i 3 sierpnia grają o I i II miejsce a pokonani o III i IV miejsce. Biorącym udział RKS Zgoda zależnie od zajętego miejsca ofiaruje prócz dyplomu [illegible] I nagrodę 5 par obuwia do piłki nożnej, II nagroda 11 spodenek oraz 11 tresów, III nagroda kompletna piłka nożna, IV nagroda 11 spodenek.

Mecz Ruch — Viktoria w sobotę

Kierownictwo sekcji piłkarskiej komunikuje, że spotkanie o wejście do ekstraklasy między KS Ruch W. Hajduki a Viktorią Wałbrzych odbędzie się w sobotę 2 sierpnia na stadionie Ruchu w Hajdukach. Drużyna hajducka postanowiła mecz przesunąć na sobotę z tego względu, że w niedzielę odbędą się dwie atrakcyjne imprezy a to mecz AKS — Rymer i wyścigi motocyklowe w Katowicach.

15 mistrzostwa pływackie w Bielsku

Polski Związek Pływacki w Poznaniu powierzył organizację II-gich powojennych pływackich mistrzostw Polski sekcji pływackiej bielsko - białej Towarzystwa Sportowego. Tegoroczne mistrzostwa odbywają się w ramach jubileuszu 50-cio lecia istnienia PZP.

Mistrzostwa te odbędą się na reprezentacyjnym stadionie w Bielsku pod protektoratem ob. premiera Cyrankiewicza w dniach 9, 10, i 11 sierpnia.

Przedsprzedaż biletów odbywa się w firmie „SPORT" Katowice, ulica 3-go Maja 22 do dnia 6 sierpnia br. włącznie, zaś od dnia 7 sierpnia br. w głównej kasie

Niemiec Storch rzuca młotem 58,64 m.

BERLIN — Podczas zawodów lekkoatletycznych we Frankfurcie, Storch osiągnął w rzucie młotem wynik 58,64 m. — jest on najlepszym wynikiem światowym w br. Konkurencja ta jeszcze przed wojną była specjalnością Niemców, którzy posiadali rekord światowy, należący do Blaska —

Najlepsi sprinterzy na 100 m.

WARSZAWA [illegible] Lista najlepszych sprinterów w biegu na [illegible] m przedstawia się następująco:

10,3 sek. osiągnęli biegacze: Lawler (USA), Mac Donald Bailey (Angl.).

10,4 sek. — Mac Kenley (USA), Houden (USA);

10,5 sek. — Edwards (USA), Patton (USA), Bennett (USA), Mac Lachlan (Australia), Mathis (USA), Wright (USA), Moina (Rumunia), Bally (Francja).

10,6 sek. — Braekman (Belgia), David (Czechosłowacja); Lupsa (Rum.), Monti (Wł.), Marquez (Argentyna), Perrucconi (Wł.).

Supremacja Ameryki jest w tej konkurencji bezapelacyjna.

PRZEGLĄD PRASY

AFERZYŚCI PRZED SĄDEM

Przed dwoma dniami podaliśmy wiadomość o wykryciu przez komisję specjalną afery w branży papierniczej, której „bohaterem" jest niejaki Dolewski. Aferzysta ów przy pomocy kilkudziesięciu osób, zatrudnionych w Centrali zaopatrzenia Przemysłu Papierniczego dokonywał nadużyć, sięgających dziesiątek milionów złotych. Poza tą aferą toczy się przed Sądem Wojskowym w Warszawie proces 5-ciu aferzystów, którzy usiłowali skraść 50 ton cyny wartości około 50 milionów złotych.

Na marginesie tych dwuch afer pisze „Robotnik":

„Obie te afery są smutnym objawem czasów powojennych. Nie jesteśmy pod tym względem wyjątkiem. W Francji zdemaskowano w ciągu ostatnich kilku miesięcy szereg kombinatorów i hochsztaplerów, oszukujących systematycznie skarb państwa i obywateli, a nawet w zdyscyplinowanej Anglii międzynarodowy aferzysta Max Intrator znalazł setki osób chętnych do obejścia przepisów dewizowych.

Na dobro władz bezpieczeństwa należy zapisać wykrycie „afery „cynowej" i „papierowej". Jednocześnie jednak należy zwrócić uwagę na dziwną obojętność pewnych kół naszego społeczeństwa wobec działalności takich kombinatorów. Zarówno Dolewski jak i Lipiński czy Salaciński (oskarżeni w sprawie cynowej) zwracali przecież powszechną uwagę niezwykle szerokim trybem życia, obdarowywali oni hojnie urzędników państwowych, wciągali do swych interesów dziesiątki osób — a jednak nikt się nie zainteresował ich zbrodniczą działalnością, aż wkroczyły władze bezpieczeństwa.

Walka z aferami kryminalnymi typową spuścizną czasów okupacyjnych, powinna być prowadzona przez całe społeczeństwo. Dolewscy i Lipińscy działają na naszą szkodę, więc brońmy się [illegible]

Ta obrona powinna być bardzo zdecydowana. Bowiem faktem jest że robotnik wykonuje swą pracę za skromne stawkowe wynagrodzenie, gdy natomiast różnego rodzaju kanalie zarabiają miliony — nie siejąc ani nie orząc. W interesie więc szerokich mas pracowniczych społeczeństwo winno dopomagać władzom w akcji wykrywania malwersacyj i nadużyć.

Jak postępować w nagłych wypadkach na wczasach

Mniej ambicji, więcej ostrożności

Sezon urlopowy, wczasy i kolonie, tak miłe dla człowieka pracy mają także swoje „ale", swoje przykre strony, a są nimi nieszczęśliwe wypadki zdarzające się najczęściej zdala od lekarza czy odpowiedniego punktu sanitarnego. Wówczas od szybkości, od orientacji czy decyzji otoczenia zależy zdrowie, a może nawet i życie ofiary wypadku.

Trudno oczywiście żądać, by każdy człowiek znał się na medycynie. Nie zawadzi jednak zaznajomić się z najpopularniejszymi sposobami ratownictwa w tych okolicznościach, gdy śwa wiedzą praktyczną możemy naprawdę pomóc. Zanim wszakże zaczniemy ratować lepiej oczywiście nie dopuścić do wypadku przez odpowiednie pouczenie.

Najczęściej spotykanym w sezonie letnim jest porażenie słoneczne i wypadki podczas kąpieli w rzece lub stawie.

JAK SIĘ OPALAĆ?

jest szybkie i skuteczne opalenie skóry, aby wszyscy widzieli, że był na urlopie. Można ten cel osiągnąć bez szkody dla organizmu o ile rozpocznie się naświetlanie słoneczne od pięciu minut, stopniowo dodając każdego dnia po kilka minut, wreszcie dojdzie się do godziny. **Osoby o słabym sercu lub nerwach zasadniczo powinny unikać słońca i przed wyjazdem zasięgnąć porady lekarza.**

O ile nastąpiło porażenie słońcem, trzeba położyć chorego w cieniu, rozluźnić ubranie i dać zimny okład na głowę, a do wewnątrz podawać mocną prawdziwą czarną kawę lub krople walerianowe. Jeśli chory jest blady głowę położyć nisko, jeżeli zaś siny, to należy podłożyć wysoko poduszki. Przy słonecznym oparzeniu skóry najlepiej robić okłady z kwaśnego mleka, bo to wyciąga gorączkę i [illegible]. Trzeba również leżeć w cieniu.

KIEDY SIĘ KĄPAĆ?

Kąpiele w wodzie są bardzo zdrowe o ile nie trwają zbyt długo, bo następuje wtedy silne osłabienie. Najzdrowiej kąpać się rano lub wieczorem. Pamiętać też wypada, aby do wody nie wchodzić z [illegible] żołądkiem lub po zgrzaniu. Przed zanurzeniem [illegible] nacieramy wodą piersi w okolicy serca, oraz brzuch i plecy, poczem śmiało możemy się zanurzyć w wodzie.

Osoby słabo pływające lub wcale nie powinny zażywać kąpieli tuż przy brzegu na płytkich miejscach i to zwykle w towarzystwie kogoś doświadczonego. Pamiętajmy o przysłowiu: „Strzeżonego Pan Bóg strzeże".

Jeżeli ktoś tonie trzeba go mocno i szybko schwycić za włosy i wyciągnąć na brzeg lub rzucić mu linę albo podać długą żerdź. Gdyby pomoc się spóźniła i wydobyto człowieka już nieprzytomnego — stosuje się sztuczne oddychanie czas dłuższy — bo do 2-ch godzin bez przerwy. Organizowane kursy sanitarno - ratownicze PCK oddają tu dużą pomoc.

GDY UGRYZIE ŻMIJA

Suche i gorące lata obfitują w znaczne ilości żmij. Na Śląsku w tym roku znajduje się sporo tych gadów w lasach, co jest specjalnie niebezpieczne przy zbieraniu jagód i grzybów. Żmija gryzie dość nisko — dla pewności zatem dobrze włożyć wysokie buty.

W razie ugryzienia natychmiast rozszerzyć rankę, aby krew obficiej spłynęła, wyssać ją dokładnie jeśli usta nie mają skaleczeń i przyłożyć rozpalone żelazo. Można też zajodynować. Chorego bezzwłocznie przewieźć do najbliższego lekarza lub szpitala dla dokonania zastrzyku, w przeciwnym razie życiu jego zagraża poważne niebezpieczeństwo.

PORAŻENIE PIORUNEM

Letnie burze gwałtowne i siejące w okół piorunami bywają przyczyną porażeń prądem. Chorego wtedy należy ułożyć wygodnie i stosować sztuczne oddychanie, a gdy odzyska przytomność może się napić czarnej kawy — koniecznie prawdziwej. Nie wolno go męczyć przez zakopywanie do ziemi, bo to i tak nie ma wcale znaczenia, a jest ten zwyczaj pozostałością ciemnego zabobonu.

Gdy porażenie nastąpiło z przyczyny zepsutego przewodu elektrycznego — to za pomocą jakiejś izolacji, a więc przez kawałek suchego drewna, gumy, pliku gazet usuwamy najpierw przewód, a potem ratujemy człowieka. Nie można gołą ręką go dotykać, bo i nas może spotkać podobny los.

ZŁAMANIA I ZWICHNIĘCIA

Inną kategorię wypadków stanowią złamania lub zwichnięcia kończyn. Najmądrzej położyć spokojnie chorego z zimnym okładem na bolącym miejscu, czekając przybycia lekarza. O ile ktoś nieumiejętnie zechce nastawiać kość, spowodować może kalectwo na całe życie.

STŁUCZENIE I RANY

Przy silnych stłuczeniach stosujemy również zimne okłady i leżenie. Gorzej przedstawia się sprawa ran krwotoków. Pierwszym zabiegiem jest tutaj wstrzymanie upływu krwi, za pomocą roztworu wody utlenionej, okładów z lodu lub przykładania waty żelaznej. Sprowadzenie lekarza będzie koniecznością.

OMDLENIE I ZAWROTY GŁOWY

Omdlenie i zawroty głowy wymagają zupełnego spokoju i chwili odpoczynku. Zdarzają się dwa rodzaje omdleń, kiedy chory ma twarz bladą — dobrze mu zrobi położenie z głową nisko opuszczoną i skropienie go wodą, zwłaszcza czoła i skroni. Drugi rodzaj najczęściej zdarza się przy słabym sercu i objawia się czerwienią i sinością twarzy. Wtedy sadzamy chorego i dajemy zimny okład na [illegible]

ZATRUCIE JAGODAMI

Na wakacjach dzieci zjadają czasem jagody trujące, lub dla zabawy gryzą liście roślin — nie zdając sobie sprawy z ich szkodliwości. Tu dużo dobrego może zrobić szkoła i organizacje młodzieżowe, a zwłaszcza harcerstwo pouczając przykładowo o właściwościach ziół i innych roślin. Przy zatruciu płynami żrącymi fachowa opieka lekarska staje się niezbędną i wszystkie środki domowe zawodzą całkowicie.

Aby zatem spędzić miło wczasy i nie zakłócać spokoju sobie i otoczeniu, wystarczy odrobina rozsądku i ostrożności. Pozwoli to również lekarzom w okresie wakacyjnym nieco odetchnąć.

G. A.